

Ruský jazyk

1.Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecno vzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Ruský jazyk
Ročník:	ôsmy
Časová dotácia:	2 h týždenne/ 66 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠkVP:	2 h týždenne/ 66 h ročne
Vyučovací jazyk:	slovenský

UČEBNÉ OSNOVY

2. Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3 .Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie s využitím interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- prijímanie informovaných rozhodnutí a schopnosť zmeny pozícií voči voči presvedčivým a pádnym argumentom,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Obsahový štandard:

Poazbukové obdobie:

Úvodné opakovanie
 Vzdelávanie a práca
 Doprava a cestovanie
 Rodina a spoločnosť
 Človek a príroda
 Domov a bývanie
 Rusko - krajina, ktorej jazyk sa učím
 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
 Voľný čas a záľuby
 Záverečné opakovanie

TÉMA:

Vzdelávanie a práca:	Ahoj škola – slovná zásoba Ahoj škola – dialógy Zoznamovanie – čítanie a tvorba dialógov podľa vzoru, mená národov Zamestnanie – názvy profesií (on, ona)
Doprava a cestovanie:	Spomíname na leto - slovná zásoba,dialógy-1,2. Spomíname na leto - slovná zásoba,dialógy-3,4. Časovanie zvratných slovies v prítomnom a minulom čase. Báseň – Ahoj škola! Názvy pádov v ruštine a pádové otázky. V,na + lokál podstatných mien.
Vzdelávanie a práca:	V škole - slovná zásoba V škole - práca s dialógmi Tvorba lokálu podstatných mien s predložkou o, ob, koncovky v lokáli sg. a pl. Názvy vyučovacích predmetov, známky v ruskej a slovenskej škole
Rodina a spoločnosť:	V rodine - slovná zásoba V rodine – dialógy Inštrumentál a koncovky podstatných mien v inštrumentáli singuláru. Určenie poschodí Používanie modálneho výrazu musieť + infinitív.
Človek a príroda:	V zime – slovná zásoba, názvy vianočných sviatkov V zime – práca s dialógmi Akuzatív podstatných mien v singulári a pluráli s ohľadom na rozdiel medzi slovenským a ruským jazykom pri životných podstatných menách Používanie časových výrazov typu: o minútu, deň, týždeň, mesiac, rok v spojení s číslovkami.
Domov a bývanie:	U nás doma - slovná zásoba,dialógy-1,2. U nás doma–dialógy-3,4. Inštrumentál podst. mien bez predložiek s predložkami a koncovky v inštrumentáli sg. a pl. Báseň Byt, pomenovanie izieb v byte Tvorba projektu Náš byt a jeho prezentácia
Rusko – krajina, ktorej jazyk sa učím:	Sankt Peterburg - slovná zásoba Pamätihodnosti, história a súčasnosť Sankt Peterburgu v prezentácii Sankt Peterburg – práca s dialógmi

Časový vzťah s predložkou "pred" dňom, týždňom, mesiacom, rokom v spojení s číslovkami.

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: Choroby. U lekára - slovná zásoba
Choroby. U lekára - práca s dialógmi -1,2
Choroby. U lekára - práca s dialógmi – 3,4
Pomenovanie jednotlivých častí ľudského tela
Časti ľudského tela-tvorba posteru
Časovanie slovíes byť chorý, bolieť, piť a ich správne používanie v hovorovej reči

Voľný čas a záľuby: Voľný čas. Záľuby –slovná zásoba.
Voľný čas, záľuby – práca s dialógmi
Tvorba a používanie podst. mien v genitíve sg. a pl. v bezpredložkových väzbách, s predložkami a po číslovkách
Tvorba projektu Moje záľuby a jeho prezentácia

Človek a príroda: Máme radi prírodu – slovná zásoba
Máme radi prírodu – práca s dialógmi
Tvorba a používanie podst. mien v datíve a v datíve s predložkami k a po
Časovanie slovíes pohybu ísť – cestovať a ich správne používanie
Pomenovanie domácich a divých zvierat, kvetov stromov

5. Výkonový štandard:

- Žiak má pochopiť význam ruského jazyka pre komunikáciu v EÚ a vo svete.
- Rozšíriť si slovnú zásobu témy Škola.
- Zdokonaľovať si techniku hlasného čítania s porozumením, správnym prízvukom a intonáciou: Text: Ahoj škola
- Osvojiť si: ruskú rečovú etiketu pri zoznamovaní.
- Vedieť písať mená národov.
- Rozšíriť si slovnú zásobu o názvy profesií.
- Vedieť, ktoré sú spoločné názvy pre obe pohlavia.
- Aktívne si osvojiť lexiku témy Spomíname na leto.
- Rozšíriť si slovnú zásobu témy Spomíname na leto.
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy.
- Osvojiť si poznatky o časovaní zvratných slovíes.
- Vedieť: Názvy pádov a pádové otázky v ruštine. V,na + lokál podstatných mien
- Vedieť používať tvary podst. mien v lokáli s predložkami „o“, „ob“; novú gramatiku upevniť v cvičeniach.

- Osvojiť si názvy vyučovacích predmetov a rozdiely v známkovaní vedomostí v ruskej a slovenskej škole.
- Rodina a spoločnosť. Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému V rodine.
- Osvojiť si koncovky podst. mien v inštrumentáli sg. a tiež pri výrazoch typu: pracovať ako, stať sa kým.
Oboznámiť sa s rozdielom v počítaní poschodí domov u nás a v Rusku.
- Vedieť používať modálny výraz musieť + infinitív.
- Upevniť a rozšíriť si slovnú zásobu o názvy vianočných sviatkov a v tematickom okruhu Človek a príroda.
- Osvojiť si koncovky podst. mien v akuzatívne sg. a pl. s dôrazom na rozdiel medzi slovenským a ruským jazykom pri životných podstatných menách.
- Osvojiť si časové výrazy typu: o minútu, deň, týždeň, mesiac, rok v spojení s číslovkami.
- Upevniť a rozšíriť si slovnú zásobu v tematickom okruhu Domov a bývanie. Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému U nás doma.
- Počúvať s porozumením, čítať a obmieňať dialógy na tému U nás doma.
- Vedieť používať podst. mená v inštrumentáli singuláru a plurálu v bezpredložkových spojeniach a v spojení s predložkami s-so, nad, pod, medzi, za.
- Čítať s porozumením, správnym prízvukom a intonáciou báseň Byt. Vedieť pomenovanie izieb v byte.
- Vytvoriť projekt Náš byt a odprezentovať ho.
- Osvojiť si lexiku témy
- Sankt Peterburg .
- Zoznámiť sa s pamätihodnosťami Sankt Peterburgu a jeho stručnou históriou prostredníctvom prezentácie.
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať dialógy na tému Sankt Peterburg.
- Osvojiť si časový vzťah s predložkou "pred" v spojení s číslovkami.
- Osvojiť si slovnú zásobu témy Choroby. U lekára.
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému Choroby. U lekára.
- Rozšíriť si slovnú zásobu o časti ľudského tela. Vytvoriť poster na tému Časti tela človeka.
- Vedieť časovať a používať slovesá: byť chorý, bolieť, piť
- Rozšíriť si slovnú zásobu v tematickom okruhu Voľný čas. Záluby.
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému Voľný čas, záluby
- Vedieť tvoriť a používať podst. mená v genitíve sg. a pl. v bezpredložkových väzbách, s predložkami a po číslovkách.
- Vytvoriť projekt Náš byt a odprezentovať ho.
- Rozšíriť si slovnú zásobu v tematickom okruhu Človek a príroda.
- Počúvať s porozumením, čítať a obmieňať dialógy na tému Voľný čas, záluby.

- Ovládať tvorbu a používanie podst. mien v datíve a v datíve s predložkami k a po.
- Vedieť časovať slovesá pohybu ísť – cestovať a správne ich používať v rozličných situáciách.
- Rozšíriť si slovnú zásobu o pomenovanie niektorých druhov zvierat, kvetov a stromov.
- Zopakovať si učivo 8. ročníka.

Prierezové témy

Sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

Metódy, formy a postupy vyučovania ruského jazyka

Riadené, kontrolované techniky:

- Organizačné techniky: organizácia triedy, delenie do skupín a pod.
- Zadanie úlohy, uvedenie žiakov do problematiky: sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, navodenie situácie, otázky a pod.
- Vysvetlenie učiva
- Čítanie s porozumením
- Kontrola žiackych prác, ústnych odpovedí
- Otázky - odpovede
- Odpisovanie (z tabule, z učebnice a pod.)
- Identifikácia, zisťovanie: žiaci vyberajú, zisťujú správnu možnosť, postup riešenia
- opakovanie a kontrola získaných vedomostí formou testov, písomných prác

Čiastočne riadené, kontrolované techniky:

- brainstorming
- príprava: učenie sa žiakov, čítanie, samostatná práca a pod.

Voľné, neriadené, nekontrolované techniky:

- hry
- riešenie problému
- simulácia (simulácia, napodobňovanie životných situácií)

Učebné zdroje:

- učebnice, pracovné zošity
- odborná literatúra
- vlastné materiály
- internet

Hodnotenie predmetu

Žiaci vo 8. ročníku sú hodnotení podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie žiakov

Hodnotiace portfólio :

- Kontrolné práce – po tematických celkoch
- Analýza výsledkov rôznych činností
- Sledovať systematickú prípravu na vyučovanie (domáce úlohy)